

Ziekenhuis en apotheken werken samen in Apotheek Service Punt

Scherpere controle op veilig medicijngebruik

Apotheek Service Punt

Het Apotheek Service Punt – de verbinding tussen het ziekenhuis, de openbare apotheken en apothekhoudende huisartsen – brengt alle medicatiegegevens van een patiënt over zichtelijk bij elkaar zodat het risico op medicatiefouten zo klein mogelijk blijft. Projectleider Riny Janssen legt uit hoe dat werkt: "Vóór de opname, tijdens het spreekuur van de polikliniek Preoperatieve Screening, heeft de apothekersassistent van het ziekenhuis een gesprek met de patiënt om het werkelijke medicijngebruik thuis vast te stellen. De informatie uit dit gesprek vergelijken we met het medicatieoverzicht dat we met toestemming bij zijn apotheek opvragen. Op die manier weten we zeker dat de patiënt in het ziekenhuis de juiste medicijnen krijgt. Bij ontslag informeert het Apotheek

Service Punt de thuisapotheek over de ontslagmedicatie."

Samenwerking apothekers

De apothekers in de regio zijn enthousiast over het nieuwe, gezamenlijke initiatief. "Het Apotheek Service Punt vergroot de veiligheid van patiënten", stelt apotheker Jack Naus uit Nedeerweert. "In het verleden moest er vaak heen en weer worden gebeld over het medicijngebruik van een patiënt. Dat hoeft nu niet meer. Alles wordt heel goed tegen het licht gehouden. Als er uit het opnamegesprek in het ziekenhuis bijzonderheden aan het licht komen over het medicatiegebruik, dan koppelt het ziekenhuis die direct naar ons terug. Verder krijgt de apotheek daags voor het ontslag al de ontslagmedicatie van het ziekenhuis toegestuurd. Als de patiënt bij ons komt, ligt het

recept al klaar. We kunnen dus meer service bieden", aldus Jack Naus.

Het Apotheek Service Punt ging dit voorjaar van start bij de opnames van heup- en kniepatiënten in Weert. Het is onderdeel van een breed, landelijk pakket aan maatregelen (VMS) waarmee ziekenhuizen de patiëntveiligheid verder willen verbeteren. Vanwege de positieve ervaringen zal het project worden uitgebreid naar alle opname- en ontslagprocedures in het Weerter ziekenhuis.

Een kaartje sturen naar een patiënt? Dat kan via onze website. Kijk op: www.sjgweert.nl

Het Apotheek Service Punt waakt over veilig medicijngebruik

Bij het verstrekken van geneesmiddelen laten het St. Jans Gasthuis en de apothekers in de regio niets aan het toeval over. Zowel bij opname als ontslag uit het ziekenhuis waken zij samen over een veilig medicijngebruik. Met het Apotheek Service Punt wordt de overdracht van medicatiegegevens en daarmee de patiëntveiligheid nog verder verbeterd.

Voor een goede, veilige behandeling tijdens de opname en de juiste nazorg bij ontslag is het voor het ziekenhuis belangrijk om te weten welke medicijnen een patiënt thuis gebruikt. Het gaat daarbij niet alleen om het soort geneesmiddel, maar ook om de dosering en de eventuele combinatie met andere medicijnen. Soms is die informatie onvolledig of onduidelijk.

Het ziekenhuis, het kan nóóit veilig genoeg zijn

Als u zich ergens veilig moet kunnen wanen, dan is het wel in het ziekenhuis. Het SJG Weert haalt dan ook alles uit de kast om de medische risico's tijdens uw verblijf tot een minimum te beperken. Dag en nacht, 365 dagen per jaar. Het veiligheidsmanagementsysteem (VMS) is daarbij een belangrijk instrument.

De Inspectie voor de Gezondheidszorg gaf het St. Jans Gasthuis onlangs een groot compliment voor zijn aanpak rond patiëntveiligheid. Met het veiligheidsmanagementsysteem heeft het Weerter ziekenhuis zijn organisatie zo ingericht dat het risico op ernstige schade of overlijden zo klein mogelijk blijft. Elke medewerker is verplicht om een incident of calamiteit direct bij zijn leidinggevende te melden. "Incidenten zijn alle zaken die mis zijn gegaan maar niet hebben geleid tot (blijvende) schade voor de patiënt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een medicatiefout die net op tijd is gecorrigeerd of geen schadelijke gevolgen voor de patiënt heeft gehad", zegt veiligheidsmana-

ger en VMS-coördinator Peter-Jan Terlingen van het SJG Weert.

Leren van incidenten

Nadat een incident is gemeld en geregistreerd, onderzoekt een interne expertgroep waar het precies is misgegaan en hoe herhaling kan worden voorkomen. "Dat laatste is natuurlijk het allerbelangrijkste", stelt de veiligheidsmanager. "De oorzaak van een incident van vandaag kan namelijk de oorzaak zijn van een calamiteit van morgen. Het is dus zaak om te leren van incidenten. Dat doen we hier zowel in teamverband per afdeling als op clusterniveau tussen verschillende afdelingen." Daarnaast wisselt het

St. Jans Gasthuis zijn ervaringen rond patiëntveiligheid uit met gerenommeerde ziekenhuizen als het AMC, het Antoni van Leeuwenhoek ziekenhuis, het Rode Kruis Ziekenhuis en het Zaans Medisch Centrum. Alles met maar één doel: de veiligheidsrisico's tot een minimum beperken.

Bij een calamiteit – alles wat leidt tot ernstige blijvende schade of zelfs overlijden van een patiënt – is het protocol nóg strenger. Peter-Jan Terlingen: "Elke melding van een calamiteit komt automatisch binnen 24 uur bij de Raad van Bestuur terecht en gaat binnen 72 uur naar de inspectie. Een speciale calamiteitencommissie onderzoekt de oorzaak van de calamiteit en rapporteert haar bevindingen aan de inspectie."

Tien thema's

De maatregelen in het St. Jans Gasthuis maken deel uit van een landelijke VMS-campagne waarmee ziekenhuizen de vermijdbare schade in vijf jaar tijd met 50 procent willen terugdringen. Dat gebeurt aan de hand van tien thema's waarbij extra alertheid is gevraagd: het voorkomen van wondinfecties na een operatie, de behandeling van ernstige bloedvergifti-

ging, het herkennen en behandelen van ernstig zieke patiënten, medicatiecontrole bij opname en ontslag, kwetsbare ouderen, optimale zorg bij acute hartproblemen, vroege herkenning van behandeling van pijn, het klaarmaken en toedienen van medicatie met een hoog risico (bv.: chemo), verwisseling van en bij patiënten, en voorkomen van niefalen bij gebruik van jodiumhoudende contrastvloeistof.

den, registreren, analyseren en voorkomen van incidenten en calamiteiten betreft het ziekenhuis alle medewerkers. Volgens de veiligheidsmanager kun je een optimale veiligheid namelijk pas bereiken als iedereen goed beseft wat er allemaal mis kan gaan. Makkelijk is dat niet. Zolang er nog incidenten onopgemerkt blijven, blijven de risico's vaak onderbelicht.

Hij noemt een praktijkvoorbeeld. "In het verleden hadden patiënten een zuurstofcilinder op hun schoot als ze vanuit hun afdeling naar de fysiotherapie werden vervoerd. Niemand had verteld wat er kon gebeuren als de cilinder op de grond viel en de kop er af zou schieten. Nu dat gevaar bekend is, zit de cilinder voortaan veilig in een speciale houder aan de rolstoel."

Last but not least is de patiënt natuurlijk ook zelf verantwoordelijk voor zijn eigen veiligheid. Peter-Jan Terlingen: "Het is belangrijk dat je actief meehelpt aan je eigen veiligheid. Eerlijk zeggen wat je verwacht en waar je mee zit, en vragen om uitleg als je iets niet begrijpt. We vinden dat echt niet vervelend. We willen juist van u leren zodat het voor u nóg veiliger wordt in het ziekenhuis."

veiligheidsprogramma

Eigen verantwoordelijkheid

Sinds 2008 is het St. Jans Gasthuis volop bezig met de projectmatige uitwerking van deze thema's. Bij het in kaart brengen van de medische risico's en het mel-